

Motion till riksdagen 2013/14:N234

av **Helene Petersson i Stockaryd (S)**

Översyn av Sveriges mineralstrategi

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över den svenska mineralstrategin så att samexistens mellan rennäring och gruvnäring ska vara möjlig.

Motivering

Fler och fler gruvbolag blir intresserade av att exploatera i Sverige. Det är billigt och relativt lätt att få tillstånd till prospektering. Det handlar många gånger om att etablera eventuellt storskalig gruvdrift i naturkänsliga områden med risker för både fast mark och vatten.

Men det handlar också i många fall om, som i norra Sverige, att göra stora ingrepp på en annan näring, nämligen rennäringen. Det handlar om rennäringens fortsatta existens och överlevnad men även den samiska kulturens överlevnad i området. Renskötseln är basen i den samiska kulturen, och om renens vandringsvägar skärs av och möjligheten att förflytta sig från sommar till vinterbete omöjliggörs upphör möjligheten att bedriva rennäring.

Sverige har påtagit sig ett ansvar för den samiska befolkningen, deras rätt att utöva sin näring och skydda och bevara den samiska kulturen genom att rösta ja till FN:s deklaration om ursprungsfolkens rättigheter och anta lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

I den ramkonvention om skydd för nationella minoriteter som Europarådet utarbetat och som Sverige antagit har Sverige också påtagit sig ett ansvar för att leva upp till den samma.

Vid Europarådets senaste granskning under området medbestämmande och veto togs frågan om samråd upp. Enligt nuvarande lagstiftning, däribland rennäringslagen, plan- och bygglagen och miljöbalken, innebär det att den berörda samebyn ska beredas tillfälle att yttra sig innan något beslut fattas. Regionalt finns det rennäringsdelegationer som tar upp frågor som rör

Fel! Okänt namn på

markupplåtelser och annat av väsentlig betydelse för samernas användning av marken.

Att yttra sig är inte det samma som samråd, och stora kultur- och miljövärden står på spel. När det gäller gruvetableringar har FN påtalat att urfolkens samtycke krävs, inte bara möjligheten att få yttra sig.

Valet står mellan ett kortsiktigt ekonomiskt intresse från gruvbolag från alla delar av världen och bevarandet av den samiska kulturen, mark av nationellt intresse och möjlighet att även i fortsättningen kunna bedriva rennäring.

Det borde vara ett lätt val.

Stockholm den 30 september 2013

Helene Petersson i Stockaryd (S)